

Fra: Øyvind Larsen <oylar@lyse.net>

Sendt: torsdag 19. september 2019 13.42

Til: postmottak@sd.dep.no; fmropost@fylkesmannen.no; postmottak@gjesdal.kommune.no;
postmottak@kld.dep.no; postmottak@lmd.dep.no; postmottak@smk.dep.no;
postmottak@fin.dep.no; postmottak@fd.dep.no; postmottak@hod.dep.no; Postmottak JD
<postmottak@jd.dep.no>; postmottak@oed.dep.no

Emne: innspill høring frist 1. okt.

Hei Magnhild, div. dep. og Gjesdal kommune,

Ser i Facebook at det er en høringsfrist ang. vindkraft satsing i Norge. Har i lengre tid matet media med innspill IMOT vindmølle-satsing, men med varierende hell vedr. trykking. Heldigvis har vi i dette landet noen svært få kapable personer med grundig kunnskap om elektrisitets produksjon, og i fremste rekke står Odd Handegård i Tromsø som nok også har oppfattet den nevnte høringsfrist. Handegård er ingen hvemsomhelst og hans innspill bør tas på største alvor.

Vedlegger derfor også noen innspill delvis av meg sjøl, delvis av andre, som beskriver MIN begrunnede motstand mot de svære "vindmølle-parkene" som i verste fall ser ut til å kunne komme i de 13 områdene rundt i landet vårt, deriblant i min egen kommune og nabokommuner, til og med svært nær bebyggelse.

Konsesjoner er tydeligvis blitt gitt for flere slike enorme vindkraft-satsinger så langt tilbake som 2008, og mye tyder også på at politikere har handlet på sviktende grunnlag og omtrent helt uten konsekvensanalyser av tilstrekkelig kvalitet og grundighet.

Ettersom vi som velgere direkte og indirekte i fest-taler og andre fora blir oppfordret til å gi innspill til våre politikere, så sender jeg altså dette.

mvh - Øyvind Larsen - Slåtteveien 14 - 4330 Ålgård - oylar@lyse.net - 99267530

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være belagt med lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Justis- og beredskapsdepartementet.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient, please notify the Ministry of Justice and Public Security, Norway, immediately.

Bremsene må på i vindkraftsaker!

DEBATT:

Skal vi hindre ubotelig skade på nasjonale naturverdier, bør politikerne trekke i bremsene i vindkraftsaker nå.

14.6 2019 08:09

Sverre Sivertsen

Tidligere kommunikasjonsdirektør i NVE!

Hadde vindkraften hatt samme skatte- og avgiftsvilkår som vannkraften, ville det ikke vært noen utbygging i det hele tatt.

Dagens vindkraftutbygging savner sidestykke i norsk energi- og naturforvaltning. Her har politikerne laget et politisk og økonomisk regime som tillater investorene å gjøre ubotelig skade på nasjonale naturverdier uten at de betale en øre for ødeleggelsene.

Bare på Fosen er det bygd 24 mil med anleggsveier i urørt natur for å få fram de enorme maskindelene til det vindkraftbransjen liker å kalle parker, men som i realiteten er gigantiske industrianlegg.

Vindkraften er til nå blitt båret fram på argumentet om at den skal bidra til det grønne skiftet i Europa. Men forskerne er uenige om hvor store utslippsreduksjonene kan bli. Det vil avhenge av blant annet utviklingen av kvoteprisene på CO₂ og fysiske forhold i transmisjonsnett.

Det som er sikkert, er at produksjonen fra norsk vindkraft likevel bare blir en dråpe i havet i forhold til Europas totale kraftforbruk på over 3.000 milliarder kWt.

Vindkraftutbyggingen seiler derfor under et tvilsomt klimaflagg og kan bare skje fordi myndighetene subsidierer og begunstiger vindkraften så mye at bedre og billigere alternativer som enøk og oppgradering av eldre vannkraftverk er blitt mindre lønnsomt og derfor ikke blir realisert. Hvis vindkraften hadde hatt samme skatte- og avgiftsvilkår som vannkraften, ville det ikke ha vært noen utbygging i det hele tatt.

Utbyggerne slipper å betale naturskatt, mens vannkraften betaler 37 prosent til staten og i tillegg en naturressursskatt på 1,3 øre per kWt som går til kommuner og fylker for å kompensere for ødelagt natur og belastning på naturressurser.

Dernest er avskrivningen på fem år i stedet for 25, som ville ha vært normalt for å avspeile levetiden på anleggene. I tillegg subsidieres de kraftig gjennom

grønne sertifikater og får gratis tilgang til et nyetablert strømnnett som er bygd hovedsakelig for å ta mot vindkraften.

Dette er kostnader som vi alle må være med å betale gjennom høyere kraftpriser og nettleie.

Samtidig avspises kommunene med lovnader om noen ekstra arbeidsplasser og eiendomsskatt, og i noen tilfeller også engangsytelser som avtales individuelt.

Innen miljøforvaltningen praktiseres prinsippet om at forurensere betaler. I vindkraftsektoren er det omvendt. Utbygger blir betalt for å ødelegge naturen.

NVE har til nå gitt konsesjon til om lag 23 milliarder kWt vindkraft og sier i sin nye ramme for vindkraft at om lag 100 utkantkommuner er egnet for vindkraftutbygging. Samtidig advarer de mot å gå for hurtig fram med å bygge nye anlegg, ikke minst av hensyn til mulighetene for satsing på offshore vindkraft i framtiden.

Fordi støtteordningen med grønne sertifikater utløper i 2021, tas nå stadig flere konsesjonsgitte prosjekter ut av møllposen, som i tilfellet Frøya. Tidsfristen motiverer til forhastede beslutninger, og resultatet kan bli at vi får utbygginger som samfunnet ikke er tjent med.

La oss se på alternativene. Regjeringens enøkorgan, ENOVA, sier at vi kan spare minst 10 milliarder kWt gjennom energieffektivisering i eneboliger, industri, yrkesbygg og skoler ved blant annet å ta i bruk varmepumper, etterisolering og varmegjenvinning.

Ved å skifte ut løpehjul og ledeapparat og øke tunnelstørrelsen og lignende på gamle vannkraftanlegg,

kan vannet utnyttes bedre og gi mer kraft. Naturinngrepene ved en slik oppgradering vil bli minimale, også fordi man kan benytte gamle anleggsveier og tipper. NTNU sier at dette kan gi mellom 22 og 30 milliarder kWt mer kraft. Energimyndighetene opererer med et lavere tall, men har ingen gode studier som underbygger dette.

Med satsing på disse to alternativene, kunne vi ha fått tilgang på betydelig mer kraft enn all vindkraft som har fått byggetillatelse til nå – og med mange nye norske arbeidsplasser innen elektronisk og mekanisk industri, ingeniørfag og anleggsbransjen som bonus.

Denne muligheten går nå fra oss fordi vi importerer alt vi trenger av teknologi og utstyr til vindkraftanleggene fra utlandet.

En studie fra Fridtjof Nansens Institutt viser at konsesjonsprosessene for vindkraft har **et demokratisk underskudd**, og at det er noen få sentrale aktører som tar de endelige beslutningene. Samtidig stilles det spørsmål ved hvordan NVE veker forholdet mellom natur og friluft og økonomisk nytte i sine vedtak.

Med det bildet som nå avtegner seg, er det grunn til å be politikerne overveie å trekke i bremsene og se nærmere på hele skatteregimet, konsesjonsprosessene og NVEs beslutningspraksis i vindkraftsaker.

Det kan de gjøre med god samvittighet fordi landet flyter over av elektrisk energi. Statkraft forsikrer oss om at vi har overskudd av strøm i overskuelig framtid selv om vi elektrifiserer transportsektoren og båttrafikken.

Av **Sverre Sivertsen**

Samfunnet får ingen nytte og ingen inntekter av investeringene i vindkraft. For norske husstander blir det bare tap – norsk natur raseres, strømpris og nettagifter flyr i været og velferden til strømkundene reduseres kraftig av den ustabile vindkrafta, skriver Odd Handegård. Foto: Allan Klo

Vindkraft - også et økonomisk problem

Odd Handegård

PENSJONIST, TROMSØ

MENING

25. FEBRUAR 2019

1 104

Det aksjoneres nå over hele landet mot den kolossale utbyggingen av vindkraft i Norge. Anlegg med i alt over 20 TWh har allerede fått konsesjon, og regjeringen planlegger ytterligere utbygging av mange tusen vindturbiner med minst 30 TWh. Summen tilsvarer over tredjeparten av vannkrafta i landet. De konkrete planene for denne utbyggingen, skal offentliggjøres 1. april.

Nå er utbyggingen av ustabil og kostbar vindkraft ikke bare et problem for norsk natur. Den planlagte utbyggingen gir i tillegg så oppsiktsvekkende dårlige økonomiske utsikter at det foreslåtte gigantprosjektet kan bli blant de verste tapsprosjekter i Norge gjennom tidene.

RELATERTE SAKER

God grunn til å advare mot vindkraft

Derfor er vindkraft nødvendig

Ingen bør stille seg likegyldig til vindkraftutbyggingen

Offentlig organisert svindel med "opprinnelsesgarantier"

Kraftbransjen utbasunerer annen hver dag at utbyggingen av vindkraft nå er lønnsom uten subsidier, men dette er naturligvis feil. Alle nye vindkraftanlegg som fullføres før 2021, får «grønne» sertifikater fram til midt på 30-tallet (i alt 70 milliarder som norske strømkunder skal betale). Men den viktigste grunnen til at vindkraftanleggene unngår å bli slått konkurs det første året etter oppstart, skyldes at de slipper å betale de skatter og avgifter som annen kraftproduksjon må bidra med.

Skattlegging er et komplisert spørsmål som det ikke er lett å forstå detaljene i. Men hovedprinsippene er likevel ganske enkle – her er en oversikt over de inntekter stat og kommuner har fra vannkrafta – som vindkrafta stort sett slipper unna:

FØLG TEMAET:

Vindkraft Energimarkedet

- Skatt på «alminnelig» inntekt til staten
- Grunnrenteskatt på 37 % til staten
- Naturressursskatt til fylke/kommune (1.3 øre pr. kWh)
- Konesjonsavgift til fylke/kommune som i 2017 samlet fikk 837 millioner
- Konesjonskraft til kommune/fylke (i alt ca. 8.7 TWh).
- Eiendomsskatt til kraftkommunen (nokså spesielle regler)

Vindkraftanleggene skulle altså i prinsippet ha betalt skatt av alminnelig inntekt, men ettersom de færreste anlegg har inntekter (overskudd), betaler de i praksis ikke selskapskatt, og heller ikke grunnrenteskatt, naturressursskatt eller konesjonsavgift. Lederen i vindkraftorganisasjonen

Norwea uttrykte forleden sine tanker slik: «Innfører vi grunnrentesats på vindkraft nå, blir det ganske enkelt ikke bygd ut mer vindkraft. [...] Skal man innføre grunnrenteskatt på vindkraft må det bli betydelig høyere strømpriser først».

Norske og tyske vindkraftvandaler er de eneste som vil tjene på subsidieringen av vindkraft.

Nå ønsker regjeringen egentlig å fjerne den kommunale eiendomsskatten for vindkraftanleggene, men har likevel landet på et kompromiss: En meget begrenset eiendomsskatt til kommunene (og solide beløp til grunneierne), skal fortsatt fungere som nødvendige «bestikkelser» for å få kommuner og grunneiere til å akseptere nye anlegg. Investerings- og driftkostnader for turbiner og kabler fra vindkraftanleggene til sentralnettet i Norge skal som kjent dekkes av en høyere strømpris til Ola og Kari. Det samme gjelder de nye eksportkablene som skal skape det underskuddet på det norske kraftmarkedet som er en nødvendig forutsetning for den planlagte vindkraftutbyggingen.

Oppsummert blir situasjonen slik:

Vindkraftbransjen

- får fortsatt betydelige subsidier (70 milliarder innen 2035)
- er fritatt for ordinære offentlige avgifter
- er i praksis fritatt for skatt til det offentlige
- kan laste investerings- og driftkostnader over på deg og meg, via en flerdobling av strømprisen
- det norske folk betaler for at vindkrafta skal kunne oppfattes som «lønnsom».
- utbyggingen av norsk vindkraft har ingen betydning som «klimatiltak».

Konklusjon: Samfunnet får ingen nytte og ingen inntekter av investeringene i vindkraft. For norske husstander blir det bare tap – norsk natur rases, strømpris og nettavgifter flyr i været og velferden til strømkundene reduseres kraftig av den ustabile vindkrafta. Norske og tyske vindkraftvandaler er de eneste som vil tjene på subsidieringen av vindkraft.

Debatt:

Vindkraft – en energipolitisk skandale

Utbyggerne får betalt for å ødelegge norsk natur. Ikke rart at utenlandske energigiganter i økende tempo kaster seg på denne boomen som vil vare til 2021, skriver Sverre Sivertsen i dette debattinnlegget.

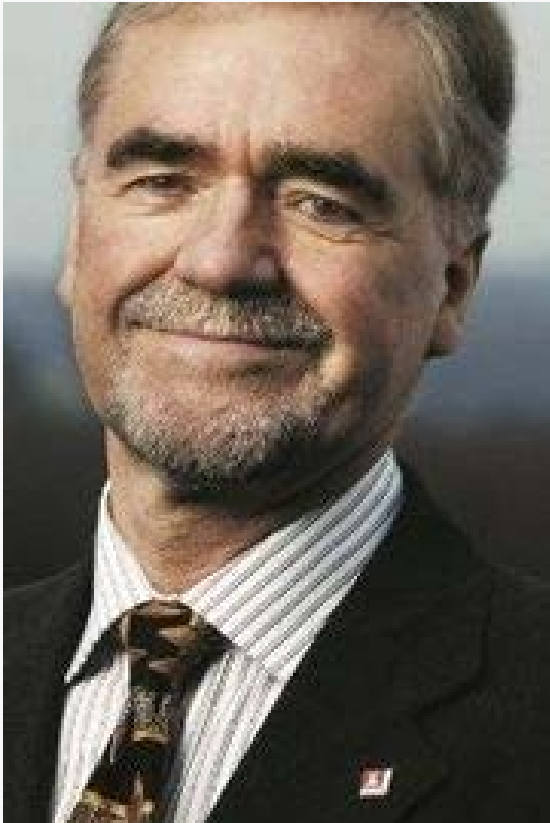

Ansatte hos Søbstad og Trønderenergi satte tidligere i uka opp anleggsgjerde på Frøya. Erttertiden vil felle en hard dom over politikken for vindkraft på land, mener debattanten. FOTO: MORTEN ANTONSEN

- **AV: SVERRE SIVERTSEN, TIDLIGERE INFORMASJONSDIREKTØR I NVE, NÅ FRI RÅDGIVER**
Publisert: 02.06.2019 19:39Sist oppdatert: 03.06.2019 14:52

Dagens vindkraftutbygging savner sidestykke i norsk energi – og naturforvaltning. Her har politikerne laget et

politisk og økonomisk regime som gjør det mulig for sterke kapitalkrefter å gjøre ubotelig skade på nasjonale naturverdier uten å betale en øre til samfunnet for ødeleggelsene. Bare på Fosen er det bygd 24 mil med anleggsveier i urørt natur for å få fram de enorme maskindelene til det vindkraftbransjen liker å kalle parker, men som i realiteten er gigantiske industrianlegg.

Sverre Sivertsen FOTO: PRIVAT

Samtidig skjer utbyggingen i et tempo vi sjelden har sett og under påskudd av å redde klimaet. Regningen betales av strømkundene i form av høyere kraftpriser og nettleie, mens kommunene avspises med lovnader om arbeidsplasser og noen kroner i eiendomsskatt. Utbyggingen kan bare skje fordi myndighetene subsidierer og begunstiger vindkraften så mye at bedre og billigere alternativer som enøk og oppgradering av eldre vannkraftverk er blitt mindre lønnsomt.

- ***På knappe to måneder har Adresseavisen fått mer enn 50 leserinnlegg om Trønderenergi og enda flere om vindkraft på Frøya. Her er noen av dem.***

Utbyggerne er fritatt fra å betale naturskatt, mens vannkraften betaler gjennomsnittlig 40 prosent. Dernest har de avskrivningsregler på fem år i stedet for 25 som ville ha vært det normale for å avspeile levetiden på anleggene. I tillegg subsidieres de kraftig gjennom grønne sertifikater og får gratis tilgang til et nyetablert strømnett.

I forurensningsloven gjelder prinsippet om at forurenserne skal betale for miljø -og naturødeleggelsene de forårsaker. I vindkraftsektoren gjelder det omvendte prinsipp.

Utbyggerne får betalt for å ødelegge norsk natur. Ikke rart at utenlandske energigiganter i økende tempo kaster seg på denne boomen som vil vare til 2021, da ordningen med grønne sertifikater skal opphøre.

NVEs konsesjonsmaskineri har lenge gått på høygir, og det er nå bygd ut eller gitt konsesjon til om lag 23 milliarder kWt vindkraft. NVE sier i sin nye ramme for vindkraft at om lag hundre utkantkommuner er egnet for vindkraftutbygging.

De sier samtidig at de ikke tar mot flere søknader, og advarer mot å gå for hurtig fram med bygging av nye anlegg, ikke minst av hensyn til mulighetene for satsing på offshore vindkraft i framtiden.

La oss se på alternativene. Regjeringens enøkorgan, ENOVA, sier at vi kan spare minst 10 milliarder kWt gjennom energieffektivisering i eneboliger, industri, yrkesbygg og skoler ved blant annet å ta i bruk varmepumper, etterisolering og varmegjenvinning.

Mange av våre vannkraftanlegg ble bygd i 1950- og 1960-årene og har derfor gammel teknologi. Ved å skifte ut

løpehjul og ledeapparat og øke tunnelstørrelsen og lignende, kan vannet utnytted bedre og gi mer kraft. Naturinngrepene ved en slik oppgradering vil bli minimale, også fordi man kan benytte gamle anleggsveier og tipper. En ny studie fra NTNU viser at dette kan gi mellom 22 og 30 milliarder kWt mer kraft. Energimyndighetene har ingen gode studier som motbeviser eller bekrefter dette tallet.

Legger vi sammen disse to alternativene, vil vi kunne få en tilgang på 50 prosent mer kraft enn all konsesjonsgitt vindkraft vil levere. Satsing på strømsparing og oppgradering av vannkraftanleggene vil dessuten kunne gi store positive ringvirkninger for mekanisk og elektronisk industri, ingeniørfag og anleggsbransjen.

I vannkraftlandet Norge har vi nå snart kun noen få personer igjen som driver med anvendt forskning og utvikling av vannkraftteknologi. De fleste arbeider ved Rainpowers laboratorium i Trondheim, som sliter med å overleve.

I stedet lar vi denne muligheten gå fra oss og velger å importere alt vi trenger av teknologi og utstyr til vindkraftanleggene fra utlandet. Vindkraftlandet Danmark går nå vekk fra vindkraft på land.

Innen 2030 skal om lag halvparten av turbinene fjernes, og den videre satsingen skal skje til havs. I Tyskland har også vindkraftutbyggingen på land nådd veggen.

I Norge ser vi et gryende vindkraftopprør i SV og Frp. Men hvor lang tid skal det gå før de øvrige partiene innser at det som skjer, er en energipolitisk skandale. Det er ennå ikke for sent å snu. Erttiden vil felle en hard dom over denne politikken.

HVEM STILLER STORMEN?

Noen demper vind-kraft protestene - HVEM?

Klassekampens «gunnarw» har en to-siders artikkel om «Stormar rundt vindkrafta» 11. juli. MEN – den store artikkelen handler bare om noen ordføreres meninger pluss forholdet knyttet til «inngrep i fjellheimen» og «følgjer for natur og friluftsliv». I ukene etter dette er fremdeles omtrent BARE «natur-irritasjonen» for tur-gåere hoved-tema.

Klassekampen og «gunnarw» fokuserte ellers 11.7 på at de fleste politikere nå rett foran kommunevalget ikke tør annet enn å være kritiske til vindkraft og tusenvis av vindmøller i den norske fjellheimen. Men foreløpig har bare MDG, SP og SV uttalt kategorisk motstand mot vindkraft på land. Resten av partiene ser ut til å måtte «tenke seg om» til etter kommende valg. Dette kan komme til å bli en tabbe for etter-nølerne uten et raskt klart svar.

På toppen av det hele henvises det til leder Wenche Tislevoll i «Landssammenslutningen av norske vindkraftkommuner» som forteller at «informasjonen er veldig ubalansert» i fra «folkerørsla av turlag og miljø-org. mot vindkraft». Jeg spør: ubalansert fra HVEM om HVA?

MEN – altså også Klassekampen reduserer vindkraft-saken til ja eller nei til noen tusen vindturbiner plassert der folk ønsker å gå tur i fred uten 200 meters installasjoner i tusenvis. Andre årsaker nevnes overhodet ikke i det hele tatt.

Det Klassekampen IKKE forteller, er at investeringen i vindkraft har allerede gitt oss vanlige strømkunder **en kraftig øket strømpris**, og at antall utenlandskabler vil forverre forholdet til norsk strømpris. I tillegg vil en øket eksport av strøm redusere norsk mulighet til å tjene på vår reine vannkraft til ulik industri og sysselsetting. Den kapitalen som nå bruker til vindkraft burde i stedet plasseres i oppgradering av vannkraft, som visstnok kan økes ca. 30% med bedre turbiner.

Av andre betenkeligheter knyttet til tusener av mulige vindmøller spredt i de 13 «godkjente» områdene som overhodet ikke er tema i fokus, er framtidig livs-lengde, vedlikeholdskostnader, samkjøring med vannkraft-strøm for å holde 50 perioders strømfrekvens og ikke minst vindturbinenes dreping av fugl, insekter og andre negative virkninger overfor dyrelivet. Faren for store is-klumper som løsner i norsk klima er et annet oversett tema. Grundige konsekvens-analyser mangler her fullstendig.

Norske myndigheters nøye på-passing og godkjennelse av bygge-tillatelser i norsk natur er nå plutselig ikke tema i det hele tatt når det gjelder hverken vindmøllenes plassering og høyde, km-vis med veier i fjellheimen og svære oppstillingsplasser for de svære kranene som monterer vindturbin vingene.

Når man leser innspill ang. vårt norske ansvar for et klima-problem, og at vi skal «redde både Europa og verden» med vår stabile vannkraft, så kan vi lure på om billigsalg av norsk strøm skal plasseres i samme kategori som annen utenlandshjelp til under-utviklede land, men at denne «u-hjelpe» i denne saken skal gå til eksempelvis Tyskland.

Tyskland har jo sjøl laget strenge regler for plassering av vindturbiner i tysk natur som har resultert i at tysk kapital i stedet har vendt seg mot Ola & Kari som jo er så hjelpsomme og som tenker på klodens klima.

Det blir nå viktig å se hvilke partier som makter å komme med klare og troverdige utsagn om hva vi må omgående gjøre i Norge med denne vanvittige og til dels latterlige vindkraft-satsinga.

Klassekampen er avisa som TØR, og som vanligvis forteller facts. «Stormar rundt vindkrafta» var i denne sammenheng en stor skuffelse. HVEM står bak de ulike forsøkene vi ser som med alle midler prøver å dempe vind-kraft protestene??

Øyvind Larsen, Ålgård.

Vindmølle-bløfferne er aktive

Media henviser i dag til spørre-undersøkelser som er ren bløff

Problem-fokus på vindkrafta i media gjelder helst bare mulig raseringen av norsk natur, men det er også en rekke andre viktige og vesentlige forhold som krever fokus:

1): Vindkrafta er økonomisk sett et fiaskoprojekt.

Den bygges med enorme subsidier fra norske strømkunder (minst 30 milliarder fram til 2035), vindkraftselskapene betaler ingen offentlige avgifter (slik vannkrafta gjør) og knapt nok skatt. Den baserer seg på at kraftprisen til husstandene i Norge skal flerdobles når de nye eksportkablene kommer om et par år. Tyske pensjonsselskaper tjener ikke penger i Tyskland. De kjøper norsk vindkraft fordi norske myndigheter garanterer for den økonomiske sikkerheten og for en litt lavere profitt enn norsk industri trenger.

2): Altså, det vesentlige for oss alle her i landet av fiasko-prosjektet:

Våre utgifter - vanlige folks strømutfgifter - har allerede fått, og vil få enda svært mye dyrere strøm. Og dette skal så skje når vi framover blir enda mere avhengige av rimelig strømproduksjon med både mere elektrisk oppvarming med oljefyren forbudt, med el-bilene, el-ferjene og dermed direkte prisøkning på alle varer.

3): Vindkrafta betyr ingenting som klimatiltak.

Dels sørger kvotesystemet i EU for det, men dels blir inntil 50 TWh som Norge skal eksportere til EU, jamgodt med ingenting i forhold til behovet. Europa bruker i dag over 2.300 TWh med «elektrisitet» lagd av kull og olje. Dersom landene full-elektrifiserer transportsektoren og litt av industrien, blir et norsk bidrag på inntil 50 TWh det nærmeste **null** det er mulig å komme i klima-effekt.

4): Norge trenger ikke vindkraft.

Vi har allerede et gjennomsnittlig årsoverskudd på 10 TWh, og vi kan forholdsvis enkelt skaffe mye ny alternativ fornybar energi ved oppgradering av eldre kraftverk og gjennom energieffektivisering. - Det er nok ikke som Rypdal tror at vindkraftmotstanden er «irrasjonell». Sjelden ser vi mer rasjonalitet bak et politisk standpunkt enn «aversjonen mot vindkraft».

Altså:

- ***Vindmøller ødelegger natur-opplevelser***
- ***Vindmøller dreper fugler og insekter***
- ***Vindmøller støyer og kaster isklumper på folk og dyr***
- ***Vindmøller gir inntekter bare til NOEN, som allerede har nok***
- ***Vindmøller gir øket strømpris for folk og industri***
- ***Vindmøller heller øker enn minker et klima-problem***
- ***Vindmøllene vil resultere i en gigantisk vedlikeholds-kostnad***
- ***Vindmøllene vil redusere muligheten for elektrisk drift pga. prisøkning***

Konklusjon: Stopp «u-hjelpe» til det rike Europa!

Øyvind Larsen, Ålgård

Vindmøller i norsk natur

Fordeler og ulemper

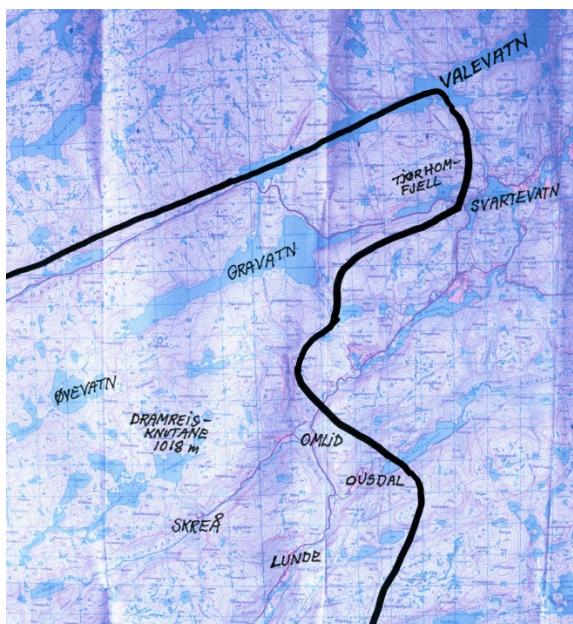
EUROPEISK «TEPPE-BOMBING» AV NORGE

Norges vassdrags- og energidirektorat – NVE - har ikke bare et langt og krevende navn. Dette direktoratet er krevende å følge i planlegging av «teppe-bombingen» med vindmøller over hele landet.

NVE ønsket å spre vindmøller i 43 områder i Norge, men ettersom mye protester er framkommet, har NVE nå redusert dette til 13 områder. Å begynne med ønsket om så mange som 43, tyder på NVE-taktikk

STOR PLAGER FOR ROGALENDINGER

I Stavanger Aftenblad er det i dag vist en grov og lite avklarende kart-skisse som angår tusener i Rogaland og Stavanger-distriktet. Jeg har tatt med den frihet å forstørre en bitteliten del av NVE's plan-ønsker for Sirdals-heiene (tilsvarende finnes nok i hele landet blant de andre 12 områdene):

Da er det nok noen hundre hytte-eiere, natur- og fugle-elskere som får seg noe i vrangstrupen. Hele Gravatn-området, Tjørhomfjellet med skiheiser, hytter og hoteller pluss terrenget sør-vestover ned mot veien til Tomannsbu, Støle og Kvitlen, 3 av Stavanger Turistforenings hytter, inngår i en av 13 vindmøllerparker NVE vil bygge ut.

AKUTT BEHOV FOR TYDELIGE KART FRA NVE

Her må nok NVE stille med tydeligere kart. Studerer man grov-skissen fra Aftenbladet, så finner vi at i NVE's ønskede vindmøllepark inngår området helt til Byrkjedal og sørover i retning Moi, Feda og Lyngdal. Ellers er områdene parallelt med FV45 mot Myrvatnet og Bronsealder-boplasser også med. Seks områder er merket med grønt, som betyr allerede utbygget, godkjent eller under utbygging. Et av disse områdene ligger mellom Byrkjedal og Frafjord, nær Månafossen.

I samme sør-øst gående område-grense ser vi at Vigeland, Marnadal, Hægeland og Byglandsfjord er i grensen til dette enorme området som NVE vil dekke med vindmøller.

LYTT TIL SPESIALISTER

En pensjonert spesialist på elektrisitets-forsyning, Odd Handegård, har lenge fokusert på at Norge har overhodet ikke behov for den forny-bare kraften fra vind i det hele tatt. Norsk vannkraft holder lenge, og dersom vi får akutt behov for mer vannkraft, så må ødelagt natur av vindmøller vurderes opp mot å ikke få se en foss eller to.

FORDELER OG ULEMPER

Vindkraft har tydeligvis BARE én eneste fordel: mulighet for at noen få grunneiere og smarte initiativ-takere kan tjene en del, pluss at europeere kan få bittelitt rein fornybar kraft uten å spre vindmøller i deres egen natur i sør-Europa. Men vindkraft er uansett dråpen i havet for europeisk energi-behov.

Foruten vår enorme ulempe med å ødelegge uforstyrret norsk natur, så vil vi få:

- Veier på kryss og tvers
- Trafikk på disse veiene
- Dreping av fugl
- Støy

Skal vi akseptere at et norsk direktorat få skusle med verdifull norsk natur uten at vi får si vår mening via valg? Vi har behov for klar tale fra partiene!

Øyvind Larsen, Ålgård. 2816 tegn med mellomrom

Stopp vindkraftutbyggingen på land!

- *Dette må fram i lyset og evalueres med kort tidsfrist*

UNØDVENDIG VINDKRAFT

Vindkraftbransjens interesse-organisasjon påstår at klimaet trumfer foran alt, og statsminister Erna Solberg og foreløpig også de fleste politikere følger opp med at vi må redde klimaet som igjen må redde naturen, og derfor trenger vi vindkraft.

Hvorfor er man så ivrig med å bygge ut vindkraft når vi ennå har overskudd av vannkraft?

Det bedre alternativet til ustabil vindkraft er å redusere eksporten av vår vannkraft, og dermed forsyne det norske folk og industri med rimelig og sikker strøm som var hoved-formålet den gangen vannkraften ble bygd ut. Dette er dermed også et effektivt sysselsettings-tiltak med ny industri.

Men vindkraften er ikke et såkalt klimatiltak. Den er tiltenkt gradvis å erstatte norsk vannkraft som eksporteres til Europa. Det bygges flere kabler til kontinentet enn vi bør og har behov for, og det sies at vi skal være et «grønt batteri» for Europa og dermed delta i «det grønne skiftet».

«GRØNT SKIFTE» - JA, MEN UTEN VINDMØLLER

Dette er honnør-ord som kamuflerer realitetene. Vi selger vår vannkraft til land i Europa til høystbydende, og importerer strøm produsert fra kull, samtidig som vi taper betydelige strøm-mengder som reint tap i kablene.

Det ligger ingen réell miljøpolitikk bak dette. Det er bare et mål i ren profitt. Kraftbransjen er gått fra forvaltning til norsk produksjon og aktivitet for oss alle, til rein butikk for NOEN. Under Acer-debatten i vinter var det sagt at vi skulle eksportere såkalt overskuddskraft. Og strømprisene skulle stige bare ett til to øre pr. kilowatttime! Resultatene har vist seg å bli helt andre kraftige pris-økninger.

Vindkraftprosjektene er manipulert og presset fram for å erstatte eksport av vannkraft. Vi er altså villige til å eksportere stabil norsk vannkraft på bekostning av gigantiske naturinngrep som vil kunne resultere i tusener av 150 til 200 meter høye vindmøller som Norge overhodet ikke har behov for.

I tillegg blir resultatet i så fall at vi får europeiske priser på strøm. Allerede nå importeres det en del såkalt «skitten strøm» (hovedsakelig basert på kullkraft) til Norge.

ØKET BEHOV FOR NORSK ELEKTRIFISERING

Norge vil ha behov for strøm ved øket «elektrifisering» av blant annet transport, og et argument er at vi trenger mer vindkraft når Norge skal «elektrifiseres». Allerede nå har vår totale vannkraft-produserte strømmengde ingen problem med å dekke dette behovet, og i tillegg finnes et betydelig potensial i modernisering og oppgradering av eksisterende vannkraft-turbiner.

Det er et paradoks at vi eier våre norske kraftverk, men har altfor liten innflytelse på produktet vi produserer.

Vindmøller plassert til havs er fullt mulig, og det finnes allerede slike på den engelske siden. Utredninger av tilsvarende anlegg på norske-kysten må gjøres lenge før forhastede og lite gjennomtenkte vindmølle-parker på fastlandet.

NVE's foreløpige 13 mulige områder for vindmølle-parker må droppes fullstendig. Det er fare for at politikerne her kan gjøre et gigantisk feilgrep som er svært vanskelig å reversere, eller uansett blir kostbart å rydde opp i. Det store flertallet av norsk befolkning ønsker ikke denne utbyggingen, som vi i tillegg som forbrukere allerede subsidierer gjennom kraftig øket nettleie el-avgifter.

Vindkraftinstallasjonene må kobles opp mot strømmettet på forskjellig vis. Dette betyr økte kostnader i nettleie som uavkortet belastes oss forbrukere og ikke vindkraft-eierne. Det kan i verste fall ende opp med at vi får pådyttet ustabil vindkraft med sterk variabel leveranse og ut- og innkobling på nettet. Flere land (blant andre Tyskland) har allerede store problemer med slik ustabil vindkraft.

Vindkraftutbyggingen som nå planlegges er massiv, og det er stadig utvikling til større og flere vindmøller ulike steder. Planene er større og mer omfattende enn for noen år tilbake, og berører store deler av befolkningen over hele landet.

Mange er nok ikke klar over hva som er i ferd med å skje. Et økende antall har foreløpig bare registrert kraftig øket strømpris, særlig i form av en kraftig nettleie som er like høy som selve kW-forbruket.

AKUTT BEHOV FOR KONSEKVENNS-UTREDNING

Hele den norske vindkraftutbyggingen MÅ nå konsekvens-utredes før eventuelle videre planer tas opp. Man kan ikke la NVE og et medgjørlig olje- og energidepartement overstyre velbegrunnede protester. Nå må hele vindkraftutbyggingen frem i lyset og evalueres med kort tidsfrist.

Det er et paradoks at vi eier våre kraftverk, men har liten eller ingen innflytelse på produktet vi produserer, altså strømmen. Det er absolutt grunnlag for en grundig politisk behandling av hele vår energipolitikk.

Selvfølgelig må Norge bidra til å bevare klima, men det gjør vi også i dag i større grad enn omtrent alle land. Ca. 98% av vår strømproduksjon kommer fra fornybare kilder, hovedsakelig vannkraft. Kostnadene med dette har også vært store natur-inngrep, som tørr-lagte fosser og regulering av elver og vann. Nå fortsetter politikerne ødeleggelsene av norsk natur ved å tilrettelegge for gigantiske utbygginger av megaturbiner for vindkraft på land, tusener av dem og med høyde opptil 200 meter. Noe av strømmen som selges brukes gjerne til produksjon av bitcoin og unødvendig økt energiforbruk, og bidrar absolutt ikke til et bedre klima. Norsk vindkraft er i ferd med å bli en ren symbolpolitikk, uten reell effekt på miljøet.

BEHOV FOR BRÅ-STOPP

Stopp denne galskapen!

Stopp utbyggingene av landbaserte vindmøller, og finn heller løsninger som reduserer og effektiviserer energiforbruket. Dersom Norges utslipp av eksos skal reduseres, så fortsett med el-bil utvikling, bygg mer topp

moderne elektrisk drevet jernbane helt til Tromsø og Kirkenes, og gjennomfør Stortingets vedtak fra begynnelsen av 70-tallet:

Påvirk med alle midler til å overføre langtransportert gods fra vei til jernbane og/eller båt!

Øyvind Larsen, Ålgård.